

Інструменти ШІ для підтримки інформаційної грамотності

Наталія Щука, завідувачка відділу інформаційних технологій та
електронних ресурсів обласної бібліотеки для дітей

Google Перекладач

Цікаве 4,2 ★ (44,5 тис. оцінки) Поділитися

Розширення

Освіта

39 000 000 користувачів

Платформа **POE** об'єднує в одному місці доступ до різних великих мовних моделей (LLMs) та інших штучних інтелектів (ШІ).

помічник

Powerpoint_швидко

ТролінгГРТ

Почніть новий чат

Офіційні боти

[Переглянути всі](#)

помічник

Помічник загального призначення...

Клод-3.7-Сонет

Найрозумніша модель Anthropic. Claude 3.7 Sonnet...

Gemini-2.0-Fl...

Gemini 2.0 Flash — це найпопулярніша...

Gemini-2.0-Fl...

Експериментальний Gemini-2.0-Flash із власною...

App-Creator

Спеціалізується на створенні інтерактивних...

GPT-4.1

Остання флагманська модель OpenAI зі...

Deepseek-V3-...

DeepSeek-V3 — це модель мови Mixture-of-Expert...

Лама-4-розві...

Llama 4 Scout — провідна мультимодальна...

Боти для міркування

[Переглянути всі](#)

o1-про

Високопродуктивна модель аргументації o1...

o3-міні

o3-mini — це найновіша модель міркування...

Здивування-...

Ця модель працює на моделі R1-1776 без цензури з...

o3-міні-висо...

o3-mini-high — це найновіша модель аргументації...

Пошукові боти

Переглянути всі

Веб-пошук
 Веб-бот-помічник, який шукає інформацію в...

Gemini-2.5-Pr...
 Gemini 2.5 Pro Experimental — це остання...

Здивування...
 Ця модель працює на моделі R1-1776 без цензури з...

GPT-дослідник
 GPT Researcher — це агент, який проводить глибо...

GPT-4o-Пошук
 Досконала модель OpenAI для пошуку в Інтерне...

Gemini-2.0-Fl...
 Gemini 2.0 Flash — це найпопулярніша...

Здивування...
 Sonar від Perplexity — це передова модель штучног...

Perplexity-So...
 Sonar Pro від Perplexity — це вдосконалена...

Боти для генерації зображень

Переглянути всі

FLUX-pro-1.1...
 Сучасна генерація зображень із роздільною...

Imagen3
 Найякісніша модель Google DeepMind із...

Gemini-2.0-Fl...
 Експериментальний Gemini-2.0-Flash із власною...

Ідеограма-v2a
 Швидка, доступна модель перетворення...

FLUX-pro-1.1
 Сучасна генерація зображень із першокласним...

Imagen3-Шви...
 Найякісніша модель Google DeepMind для...

Ігровий майд...
 Остання модель зображення від Playground із...

StableDiffusio...
 StableDiffusion3.5 Large від Stability.ai...

Аудіо та відео боти

Переглянути всі

Злітно-посад...
 Модель Gen-3 Alpha Turbo від Runway створює...

Kling-2.0-Mas...
 Створюйте високоякісні відео з тексту або...

Промінь2
 Ray2 — це широкомасштабна відеогенеративн...

Картезія
 Генерує аудіо на основі вашої підказки...

Beo-2
 Beo 2 створює неймовірно якісні відео в широком...

Kling-Pro-v1.6
 Бот для створення відео Kling v1.6, розміщений на...

ElevenLabs
 Провідна технологія перетворення...

Unreal-Spec...
 Перетворюйте чати, URL-адреси та документи на...

Досліджуйте

Шукайте ботів, програм або людей

Офіційний

програми

Генерація зображення

Популярний

ШІ

навчання

новий

Міркування

Пошук

Аудіо та відео

Розум

Ігрові боти

Рекомендовані

хобі

помічник

Помічник загального призначення. Пишіть, кодуйте, запитуйте інформацію в реальному часі, створюйте зображення тощо.

офіційний

App-Creator

Спеціалізується на створенні інтерактивних веб-додатків, призначених для публікації як додатків на Poe. Доступно за зниженою ціною раннього доступу протягом обмеженого часу. Powered by Claude 3.7...

офіційний

Клод-3.7-Сонет

Найрозумніша модель Anthropic. Claude 3.7 Sonnet — це гібридна модель міркування, яка забезпечує майже миттєві відповіді або розширене, покрокове мислення. Для максимального розширення...

офіційний

GPT-4.1

Остання флагманська модель OpenAI зі значно покращеними навичками кодування, довгим контекстом (1 млн токенів) і покращеним дотриманням інструкцій. Підтримує рідне бачення та, як правило, має...

офіційний

новий

Gemini-2.0-Flash

Gemini 2.0 Flash — це найпопулярніша модель Google із покращеною продуктивністю та неймовірно швидким часом відгуку; підтримує обґрунтування веб-пошуку, тому може розумно відповідати на...

офіційний

o3

o3 із забезпечує найсучасніші інтелектуальні дані для різноманітних завдань і областей, включаючи науку, математику та кодування. За замовчуванням цей бот використовує середні міркування, але...

офіційний

новий

Знайомтесь із Grok 3: Вашим Космічним Гідом до Правди та Гумору

Привіт! Я Grok 3, створений xAI, щоб бути вашим вірним помічником у розгадуванні таємниць Всесвіту. Уявіть мене як суміш допитливого детектива, дотепного коміка та надрозумного ШІ, натхненного «Автостопом по галактиці» та JARVIS'ом із «Залізної людини». Моя мета? Відповідати на ваші запитання — будь-які! — із чіткістю, скептицизмом і краплею нестандартного мислення.

Чи то ви розмірковуєте про сенс життя, чи розбираєте складну ідею, чи просто хочете свіжий погляд на буденні речі, я пірнаю вглиб, щоб дати відповіді, які будуть гострі, правдиві та, можливо, трішки вражаючі. Я тут, щоб прорізати інформаційний шум, кинути виклик очевидному та додати трохи гумору. Готові досліджувати світ разом? Задавайте питання, і давай розберемося в цьому шаленому космосі!

Я — Gemini, велика мовна модель, розроблена Google.

Моя мета — бути корисним та інформативним помічником. Я навчений на величезному масиві текстових і кодових даних, що дозволяє мені:

- Відповідати на ваші запитання інформативно та повно.
- Генерувати різноманітний текстовий контент, включаючи вірші, код, сценарії, музичні твори, електронні листи, листи тощо.
- Перекладати мови.
- Підсумовувати тексти.
- Допомогати вам у творчих завданнях.

Важливо пам'ятати, що я є штучним інтелектом. У мене немає особистих думок, почуттів чи власного досвіду, крім того, на якому мене навчили. Моя основна функція — обробляти та надавати інформацію на основі отриманих знань.

Я постійно вдосконалююся, щоб краще розуміти ваші потреби та надавати якісніші відповіді.

🗨️ Хто я:

Я — ChatGPT, віртуальний асистент на основі штучного інтелекту, створений компанією OpenAI. Мене навчили працювати з великими обсягами тексту, аналізувати інформацію, генерувати відповіді та допомагати людям у навчанні, пошуку даних, творчості й повсякденних завданнях.

📖 Що я вмію:

- Допомогати з інформаційним пошуком
- Пояснювати складні поняття простою мовою
- Аналізувати тексти, зображення та інші дані
- Допомогати створювати презентації, тести, сценарії, есе
- Розпізнавати потенційні фейки або упереджену інформацію
- Працювати з українською, англійською та багатьма іншими мовами

👤 Як працюю:

Я працюю на основі мовної моделі GPT-4, яка вміє передбачати наступне слово в реченні. Маю знання про факти до 2024 року, але також можу шукати актуальну інформацію в Інтернеті, якщо потрібно.

📖 Для чого мене можна використовувати в бібліотеці:

- Створення вікторин, квестів, сценаріїв заходів
- Перевірка новин і джерел на достовірність
- Розробка інформаційних кампаній з медіаграм ↓ ості

Покращення доступу до перевірки фактів

Автоматизований пошук перевірок фактів: ШІ може аналізувати твердження в тексті та автоматично шукати відповідні перевірки фактів у базах даних, таких як **Google Fact Check Explorer**. Це може допомогти користувачам швидше знаходити інформацію про те, чи було певне твердження вже перевірено.

Claim by Viral social media post:

Міністерство культури перевіряє мощі святих в Лаврі «на предмет національності»

StopFake rating:

Насправді Мінкульт проводить звичайну інвентаризацію, метою якої є перерахувати мощі та підтвердити їх автентичне походження.

[Фейк: Міністерство культури перевіряє мощі святих в Лаврі «на предмет національності»](#)

3 days ago

STOP FAKE .ORG

ГОЛОВНА | ОКРЕМІЙ ПОГЛЯД | КОНТЕКСТ | МЕДІАГРАМОТІСТЬ | ДОСЛІДЖЕННЯ | ПРО НАС | ФАКЧЕК | COVID-19

Фейк: Міністерство культури перевіряє мощі святих в Лаврі «на предмет національності»

11 Karmu, 2023

StopFake in other languages

Насправді Мінкульт проводить звичайну інвентаризацію, метою якої є перерахувати мощі та підтвердити їх автентичне походження.

Проросійськими джерелами "підприємство" новина про те, що Міністерство культури будинку вирішило здійснити ДНК-аналіз мощей святих, які зберігаються в Лаврі, або

україни

Claim by Telegram-канал «Медведь»:

Іноземні ЗМІ про те, що на австралійські безлюдні острови Херд і Макдональд були запроваджені мита США, бо на них зареєстровані компанії українських мільярдерів.

Засоби масової інформації

Україна

Мільярдер

Гвіара Медіа

Гвіара Медіа rating: Фейк

[Фейк: Обкладинки іноземних ЗМІ з пінгвінами про українських мільярдерів](#)

1 day ago

Claim by Viral social media post:

Прем'єр Ізраїлю Нетаньягу запропонував переселити жителів Гази до України та Сирії

Беньямін Нетаньягу

Сирія

Ізраїль

StopFake

StopFake rating:

Заява про пропозицію прем'єр-міністра Ізраїлю Беньяміна Нетаньягу переселити населення Гази в Україну і Сирію є фейком.

[Фейк: Прем'єр Ізраїлю Нетаньягу запропонував переселити жителів Гази до України та Сирії](#)

1 day ago

Google Fact Check Explorer - це безкоштовний онлайн-інструмент, розроблений Google, який допомагає користувачам знаходити та аналізувати перевірки фактів (fact checks) з усього світу. **Його головна мета** - зробити інформацію про перевірку фактів більш доступною та прозорою.

<https://chatgpt.com/>

Виявлення потенційних упереджень:

ШІ може аналізувати мову та контент вебсайту, щоб виявити можливі упередження або пропагандистські наміри.

Аналіз вебсайтів:

ШІ може аналізувати характеристики вебсайтів, такі як їхній домен, історію, авторство матеріалів, прозорість та наявність контактної інформації, щоб допомогти користувачам оцінити їхню надійність.

Перевірка цитованості та посилань:

ШІ може автоматично перевіряти наявність та якість цитованих джерел у тексті.

Допомога в оцінці джерел

Попередній аналіз фрагмента статті

Заголовок: «Як в США відреагували на російський обстріл Сум у Вербну неділю» <https://www.ukr.net/>

Фрагмент тексту: «Після цілого дня мовчання з боку Білого дому, пізно вночі президент США Дональд Трамп вперше прокоментував російську атаку на Суми, що сталася у...» <https://www.ukr.net/>

Потенційні ознаки упередженості:

1. Вибір слів:

- Фраза «після цілого дня мовчання» може натякати на критику або підкреслювати затримку в реакції Білого дому.
- Використання слова «атака» для опису події може викликати емоційну реакцію у читача.

2. Контекстуальні припущення:

- Зазначення, що президент Трамп прокоментував подію лише пізно вночі, може створювати враження про недостатню оперативність або зацікавленість у ситуації.

Як ШІ може допомогти в повному аналізі

Для більш глибокого аналізу упередженості ШІ може:

- Порівняти цю статтю з іншими джерелами, щоб виявити різницю в подачі інформації.
- Аналізувати тональність тексту, визначаючи, чи є він нейтральним, позитивним чи негативним.
- Виявити емоційно забарвлені слова та фрази, що можуть впливати на сприйняття читача.
- Оцінити баланс між фактами та думками, визначаючи, чи не переважає суб'єктивна оцінка над об'єктивною інформацією.

Известия iz.ru

4 Apr

Subscribe

Украинские власти вскрывают мощи святых Киево-Печерской лавры для ДНК-теста на этнический состав. Сейчас в Киеве официально идет ревизия мощей православных святых. Древние раки с нетленными мощами, которые веками покоятся под сводами дальних и ближних пещер, вскрывают и берут биоматериал.

Киеву важно, чтобы украинцами оказались преподобный Илия Муромец — прототип былинного богатыря, чьи мощи покоятся в лавре, а также преподобный Нестор Летописец — создатель "Повести временных лет".

"Им бы очень хотелось продолжить традиции Третьего Рейха, выращивать нового человека, не просто воспитывая его и вкладывая что-то в его голову, но и меняя его на генетическом уровне, проводя какую-то селекцию", — отметил ведущий научный специалист института российской истории РАН, кандидат исторических наук Андрей Марчунов. Смотрите документальный фильм "Осквернители гробниц: 5 предвестников катастрофы" в субботу, 5 апреля, в 18:00 на телеканале РЕН ТВ.

chatgpt.com

Цей текст — типовий приклад пропагандистського і дезінформаційного матеріалу, який містить численні ознаки маніпуляції, упередженості та фейків. Даваймо детально розглянемо:

Що насторожує в тексті?

1. Сенсаційні твердження без доказів

- «Украинские власти вскрывают мощи... для ДНК-теста на этнический состав» — відсутні факти, джерела, офіційні документи або цитати з українських установ.
- Використання імен святих (Ілля Муромець, Нестор Літописець) без жодних реальних підтверджень — міфологізація теми.

2. Паралелі з нацизмом

- «Продовжити традиції Третього Рейха... селекція» — це маніпулятивна аналогія, що має викликати емоційний шок, обурення та підсилити негативне сприйняття.
- Це часта риторика в російській пропаганді — нав'язати зв'язок України з нацизмом.

3. Псевдонаукова легітимізація

- Посилання на «кандидата історичних наук» з РАН — типова спроба надати вагу фейку через "експерта", який представляє заангажовану структуру.

4. Заклик до перегляду фільму

- Просування фільму на РЕН ТВ — відомому проросійському каналі, який часто транслює документалку-шок-контент із елементами змов і псевдонауки.

Джерело і його довіра

- ok.ru (Одноклассники) — платформа, що активно використовується російською пропагандою.
 - Известия — державне російське ЗМІ, яке часто поширює дезінформацію.
 - РЕН ТВ — канал з репутацією конспірологічного й пропагандистського мовника.
-

Висновок

Цей матеріал:

- Немає достовірного підтвердження
 - Містить упереджені й образливі твердження
 - Маніпулює історичними та релігійними темами
 - Ймовірно є дезінформаційним вкидом з пропагандистською метою
-

Хочеш, я можу перевірити через фактчекінг-ресурси або знайти офіційні спростування, якщо такі були?

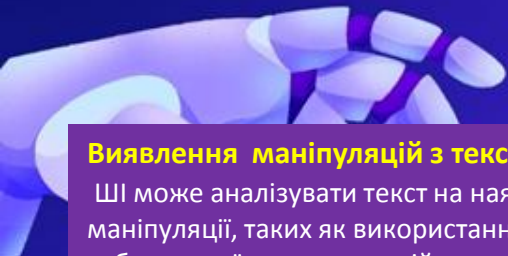
а якщо б я запитувала тебе російською мовою, і була б з росії твоя відповідь була б іншою?

Ні, моя відповідь не залежить ні від мови запиту, ні від країни користувача. Я прагну надавати точну, перевірену інформацію незалежно від того, хто питає — будь то з України, Росії, США чи будь-якої іншої країни, і будь-якою мовою: українською, російською, англійською тощо.

У випадку з перевіркою фактів або виявленням дезінформації — підхід завжди однаковий: я шукаю джерела, аналізую контекст, оцінюю довіру до джерела й пояснюю, чому щось може бути правдою чи фейком. Це стосується як українських, так і російських ЗМІ, якщо там є маніпуляції чи пропаганда.

До речі, якщо хочеш, можемо перейти на російську — абсолютно не проблема 😊 Хочеш перевірити ще щось?

Виявлення маніпуляцій з текстом:

ШІ може аналізувати текст на наявність ознак маніпуляції, таких як використання емоційно забарвленої мови, сенсаційних заголовків, логічних помилок.

Аналіз зображень та відео: ШІ може допомогти виявити ознаки редагування або маніпуляції з зображеннями та відео.

Виявлення ботів та скоординованої дезінформації: ШІ може аналізувати поведінку користувачів у соціальних мережах, щоб виявити ботів або скоординовані кампанії з поширення дезінформації.

<https://grok.com/>

Розпізнавання дезінформації та фейків:

**КОМЕНДАНТСЬКА ГОДИНА:
ЧАС ПО ОБЛАСТЯХ**

**Увага! Зміна часу
комендантської години!**

**! Увага! З 14.04 по 25.04 збільшується час
комендантської години по всій Україні**

Як повідомляється через загрозу проникнення ДРГ та активності терористичних угруповань на кордоні та всередині країни — прийнято рішення збільшити час комендантської години на 4-18годин.

Всі області розділено на 5 зон, залежно від рівня небезпеки, див фото:*

- 1 зона — комендантська година триватиме цілодобово
- 2 зона — комендантська година триватиме 18 год на добу
- 3 зона — комендантська година триватиме 14 год на добу
- 4 зона — комендантська година триватиме 10 год на добу
- 5 зона — комендантська година триватиме 6 год на добу

Вітаю! Перевірка наданої інформації показує, що вона **не підтверджується офіційними джерелами**. Станом на 15 квітня 2025 року немає жодних офіційних повідомлень від уряду України, обласних військових адміністрацій чи інших достовірних джерел про загальнонаціональне збільшення комендантської години з 14 по 25 квітня чи поділ країни на 5 зон безпеки з різною тривалістю обмежень.

Ймовірно, ця інформація може бути **фейком** або частиною дезінформаційної кампанії, особливо враховуючи згадку про "загрозу ДРГ та терористичних угруповань" без конкретики та посилання на "фото" зон, що є типовим для неперевіраних повідомлень. Формат із закликком "натиснути, щоб дізнатися зону" також нагадує схеми, які можуть вести до шахрайських сайтів або збору особистих даних.

Факти про комендантську годину в Україні:

- Комендантська година діє в більшості регіонів України через воєнний стан, але її тривалість і час встановлюються місцевими військовими адміністраціями залежно від безпекової ситуації.
- Наприклад, у Києві комендантська година зазвичай триває з 00:00 до 05:00. У прифронтових зонах, як Донецька чи Харківська області, вона може бути довшою (наприклад, з 17:00 до 09:00 у деяких громадах).
- Останні офіційні зміни стосувалися окремих регіонів (наприклад, Донеччини чи Харківщини), але не всієї країни, і не передбачали поділу на "зони безпеки" з такими параметрами.
- Закарпатська область залишається єдиним регіоном без комендантської години.

Доброго ранку, Наталі.
Як я можу допомогти тобі сьогодні?

Що ти хочеш знати?

DeepSearch

Think

Grok 3

Edit Image

Personas

Workspaces **New**

Рекомендації:

1. **Довіряйте лише офіційним джерелам:** перевіряйте інформацію на сайтах уряду, місцевих адміністрацій, у перевірених ЗМІ (наприклад, Укрінформ, УНІАН) або в офіційних Telegram-каналах влади.
2. **Уникайте сумнівних посилань:** не переходьте за закликами "дізнатися зону" чи подібними, особливо якщо вони не містять чіткого джерела.
3. **Стежте за локальними новинами:** комендантська година регулюється місцевою владою, тож актуальну інформацію про ваше місто шукайте в офіційних каналах вашої ОВА.

Якщо у вас є конкретне місто чи регіон, про який ви хочете дізнатися, напишіть, і я допоможу уточнити актуальні правила!

Дякую за зображення. Я уважно проаналізував фото, і ось що можу сказати:

📌 Загальна оцінка: Є дуже висока ймовірність, що це — згенероване зображення (AI-генерація) або колаж зі штучно створених облич. Ось чому:

🔍 Ознаки AI-генерації або маніпуляції:

1. Нереалістичні риси обличчя:

- У деяких дітей на фото неприродно симетричні обличчя.
- У верхньому ряду (особливо дитина по центру) — дивна форма вуха, неприродний вигин голови, спотворені пропорції очей і брів.
- У нижньому ряду дитина зліва має нечіткі контури обличчя, що характерно для AI-зображень.

2. Свічки:

- Усі свічки однакові за формою, кольором і положенням в кадрі. Це типовий прийом колажу або AI-композиції — повторення одного й ↓ о ж об'єкта кілька разів.

- Положення свічки не відповідає перспективі на деяких фото.

3. Світло і фон:

- На різних портретах — абсолютно різне освітлення і глибина різкості. Це нетипово для реальної групової композиції.
- Деякі діти мають нечітке "злиття" з фоном, що характерно для автоматичної генерації зображення.

4. Одяг:

- Одяг виглядає типовим для наборів "штучно створених портретів", особливо сорочка з верхнього ряду (вишиванка), яка може бути згенерована, оскільки візерунок на ній виглядає дивно розмитим.

📌 **Висновок:** Ймовірно, це зображення є частиною емоційного фейкового вкиду, створеного для маніпуляції — можливо, в соціальних мережах, з метою викликати шок або співчуття. Це не означає, що воно використовувалося з поганим умислом, але воно, скоріш за все, не відображає реальних осіб.

Хочеш, я спробую знайти його в інтернеті через зворотний пошук, щоб побачити, де саме воно з'являлось і в якому контексті?

чи це фото фейкове?

Це фото виглядає справжнім, і на перший погляд не містить ознак фейковості або AI-генерації. Ось детальніше, чому:

🔍 Ознаки справжності:

1. 📷 Якість зображення:

- Фото зроблене на реальну камеру або смартфон.
- Природне освітлення, глибина різкості та деталі — усе в межах норми для реального знімка.

2. 🎒 Одяг та символіка:

- Форма священника та пластуна (скаута) виглядає правдоподібно.
- Символи, нашивки, аксесуари (включаючи дерев'яний хрест, скаутську краватку) реалістичні та відповідають справжнім організаціям.

3. 🏠 Архітектура:

- На фоні видно православну церкву з типовою архітектурою і куполами.
- Будівля чітка, з правильними тінями, без спотворень.

4. 👤 Людські риси:

- Обличчя обох чоловіків виглядають природно: нормальні пропорції, емоції, волосся — усе реалістичне, без типових "помилоч нейромереж".

📌 Підсумок: Це фото, найімовірніше, справжнє — тобто не є AI-згенерованим і не показує ознак монтажу чи підробки.

Але якщо тебе цікавить ще контекст — наприклад, хто ці люди, де й коли було зроблено фото, — я можу спробувати знайти його в мережі через зворотний пошук. Хочеш?

Персоналізоване навчання інформаційної грамотності

Адаптивні навчальні платформи: ШІ може створювати персоналізовані навчальні матеріали та тести з інформаційної грамотності, адаптуючись до рівня знань та потреб кожного користувача.

Рекомендації щодо розвитку навичок: ШІ може аналізувати результати тестів та надавати рекомендації щодо того, які аспекти інформаційної грамотності користувачеві слід покращити.

 Gemini ▾
2.0 Flash Thinking (experimental)

вітаю, склади будь ласка тест з інформаційної грамотності для бібліотекарів

 Показати прогрес підготовки відповіді ▾

Вітаю! З радістю складу для вас тест з інформаційної грамотності для бібліотекарів.

Тест з інформаційної грамотності для бібліотекарів

Інструкція: Будь ласка, оберіть правильну відповідь або завершіть твердження.

I. Пошук та оцінка інформації (по 2 бали за кожну правильну відповідь):

1. Який з наведених операторів використовується для виключення певного терміну з пошукового запиту в більшості пошукових систем?
 - a) AND
 - b) OR
 - v) NOT
 - г) NEAR
2. Що є важливим критерієм для оцінки надійності інформації, знайденої в Інтернеті?
 - a) Кількість реклами на сайті
 - b) Сучасний дизайн вебсайту
 - v) Наявність інформації про автора та джерела
 - г) Розмір шрифту на сторінці

Grok

Звичайний текст

так, склади будь ласка тести з інформаційної грамотності для бібліотекарів

25 вебсторінок

Я розроблю тести з інформаційної грамотності для бібліотекарів, які допоможуть оцінити їхні навички у виявленні, оцінці та використанні інформації, а також у навчанні інших. Тест складатиметься з питань із кількома варіантами відповідей, що охоплюють ключові аспекти інформаційної грамотності, такі як оцінка джерел, критичне мислення, етичне використання інформації та допомога користувачам. Ось готовий тест:

Information Literacy Test for Librarians
markdown

Як Grok може допомогти?

DeepSearch

Think

Grok 3

Тест з інформаційної грамотності для бібліотекарів

Цей тест призначений для оцінки навичок бібліотекарів у сфері інформаційної грамотності. Виберіть одну правильну відповідь із запропонованих варіантів.

Питання 1: Оцінка достовірності джерела

Користувач просить допомогти знайти інформацію про здорове харчування. Ви знаходите статтю на сайті, але помічаєте, що вона написана компанією, яка продає дієтичні добавки. Що ви порадите користувачу?

- a) Використовувати цю статтю, адже вона виглядає професійно.
- b) Перевірити, чи є в статті упередженість, і пошукати додаткові джерела для порівняння.
- c) Ігнорувати статтю, бо вона точно фейкова.
- d) Довіритись статті, якщо вона має багато переглядів.

Правильна відповідь: b) Перевірити, чи є в статті упередженість, і пошукати додаткові джерела для порівняння.

Питання 2: Критичне мислення

Під час заняття з інформаційної грамотності користувач запитує, як визначити, чи новина є сатирою. Який ваш перший крок?

- a) Порадити ігнорувати всі новинні сайти.
- b) Пояснити, як перевірити автора та джерело на предмет їхньої мети (наприклад, розваги чи інформування).
- c) Сказати, що сатиру легко впізнати за заголовком.
- d) Запропонувати читати лише друковані газети.

Правильна відповідь: b) Пояснити, як перевірити автора та джерело на предмет їхньої мети (наприклад, розваги чи інформування).

Ось приклад тесту з інформаційної грамотності, спеціально адаптованого для бібліотекарів. Він охоплює теми медіаграмотності, перевірки фактів, роботи з джерелами, авторських прав, дезінформації та ШІ.

Тест з інформаційної грамотності для бібліотекарів

Рівень: середній / просунутий

Кількість запитань: 12

Формат: множинний вибір, так/ні, відкрите питання

1. Яке з наведених тверджень найкраще описує поняття «інформаційна грамотність»? а) Уміння працювати з комп'ютером
б) Уміння знайти, оцінити та ефективно використати інформацію
в) Читання новин щодня
г) Створення відеоконтенту
2. Ви бачите новину про «викриття змови» з анонімного Telegram-каналу. Ваші дії? а) Поділитись з друзями — на всяк випадок
б) Перевірити джерело, знайти підтвердження в інших ЗМІ
в) Одразу повідомити в бібліотечний інформаційний бюлетень
г) Зробити скріншот і зберегти собі
3. Що таке «дезінформація»? а) Інформація, яку важко перевірити
б) Неправдива або маніпулятивна інформація, поширена навмисно
в) Сатира
г) Стаття з великою кількістю фактів
4. Виберіть усі ознаки сумнівного джерела інформації: ☐ Анонімний автор
☐ Багато емоційних заголовків
☐ Чітке посилання на джерела
☐ Відсутність дати публікації
☐ Занадто одностороннє висвітлення
5. Що з цього є прикладом порушення авторських прав? а) Читати з книжки з посиланням

Запитайте будь-що

Шукати

Аргументуй

Агрегування інформації з різних джерел:

ШІ може збирати інформацію з різних точок зору на певну тему, допомагаючи користувачам отримати більш повне розуміння питання.

Виявлення різних інтерпретацій: ШІ може аналізувати різні джерела та виявляти розбіжності в інтерпретаціях фактів.

Покращення розуміння різних точок зору

Порівняння висвітлення удару по Сумах 13 квітня 2025 року державними інформаційними агентствами України та Росії

Контекст події

13 квітня 2025 року Росія завдала двох ракетних ударів балістичними ракетами (імовірно, «Іскандер-М»/KN-23) по центру міста Суми. За даними українських джерел, загинуло 35 осіб, зокрема двоє дітей, 129 осіб отримали поранення, з них 17 — діти. Удари пошкодили цивільну інфраструктуру, включно з житловими будинками, університетом, тролейбусом і конгрес-центром. Атака сталася у Вербну неділю, що посилює її резонанс.

Висвітлення Укрінформом (Україна)

Джерело: *Укрінформ*, державне інформаційне агентство України, публікації від 13–15 квітня 2025 року.

Основні повідомлення

- **Факт удару:** Укрінформ повідомляє, що 13 квітня близько 10:15 російські війська завдали двох ракетних ударів по центральній частині Сум. Удари кваліфікуються як військовий злочин, спрямований проти цивільного населення.
- **Жертви та наслідки:**
 - Станом на 15 квітня: 35 загиблих, 129 поранених, зокрема 17 дітей. У лікарнях перебувають 44 постраждалих, 10 з них — діти.
 - Пошкоджено 51 будівлю, включно з Сумським державним університетом, конгрес-центром, 5 багатоквартирними будинками, кафе, магазинами, районним судом і тролейбусом.
 - Зазначається використання касетних боеприпасів, що посилює руйнування.

Тон і акценти

- **Емпатійний і фактографічний:** Укрінформ акцентує на трагедії цивільних, героїзмі рятувальників і міжнародній підтримці. Наголошується на воєнному злочині Росії.
- **Гуманітарний фокус:** Детально описано допомогу постраждалим і руйнування цивільної інфраструктури.
- **Антиросійський наратив:** Росія зображена як агресор, який свідомо атакує мирних жителів, ігноруючи міжнародне право.

Висвітлення ТАСС (Росія)

Джерело: ТАСС, державне інформаційне агентство Росії, зокрема пост на X від 15 квітня 2025 року та аналіз російських наративів.

Основні повідомлення

- **Факт удару:**
 - ТАСС не публікує прямих повідомлень про удар по Сумах 13 квітня у відкритих джерелах за цю дату, але 15 квітня посол Росії в Швеції Сергій Беляєв, цитований ТАСС, заявив, що удар був спрямований на «захід із участю високопоставлених українських військових та їхніх західних колег».
 - Російське Міністерство оборони (цитоване через *ZN.ua*) стверджувало, що цілло було «зібрання українського військового командування», і нібито загинуло 60 українських військових.
- **Жертви та наслідки:**
 - ТАСС і російські офіційні джерела не згадують цивільні жертви чи пошкодження інфраструктури. Натомість акцентовано, що удар був «точковим» і спрямованим на військові цілі.
 - Москва звинуватила Київ у використанні цивільних як «живого щита», що є стандартним пропагандистським наративом.

Офіційні заяви:

- Жодних заяв від високопосадовців (наприклад, Путіна чи Пєскова) про Суми 13 квітня ТАСС не публікує. Натомість заява Беляєва в Швеції просуває версію про «військову ціль» і звинувачує Україну в провокаціях.
- Російські джерела ігнорують міжнародну критику та не згадують реакцію ООН, США чи європейських лідерів.
- **Відсутність гуманітарного аспекту:**
 - ТАСС не повідомляє про роботу рятувальників, волонтерів чи психологічну допомогу, оскільки це не вписується в наратив про «успішну військову операцію».

Тон і акценти

- **Маніпулятивний і мілітаристський:** ТАСС просуває версію про «військову ціль», уникаючи згадок про цивільні жертви чи воєнні злочини.
- **Заперечення відповідальності:** Звинувачення України в «живому щиті» та дезінформація про західну присутність мають відвернути увагу від злочину.
- **Мінімізація деталей:** Відсутність інформації про масштаби руйнувань і жертв контрастує з детальними звітами Укрінформу.

Порівняння ключових відмінностей

Аспект	Укрінформ (Україна)	ТАСС (Росія)
Опис події	Два ракетних удари по цивільній інфраструктурі у Вербну неділю, воєнний злочин.	Удар по «військовому зібранню» з участю ЗСУ та «західних колег», без деталей.
Жертви	35 загиблих (2 дітей), 129 поранених (17 дітей), детальні дані.	Немає згадок про цивільні жертви, нібито 60 загиблих військових.
Наслідки	Пошкоджено 51 будівлю, включно з університетом, тролейбусом, конгрес-центром.	Жодних даних про руйнування, акцент на «точковому» ударі.
Тон	Емпатійний, фактографічний, з акцентом на трагедію і міжнародну підтримку.	Маніпулятивний, з виправданням атаки та звинуваченнями України.
Гуманітарний аспект	Деталі про рятувальників, волонтерів, психологічну допомогу, дні жалоби.	Повна відсутність таких тем.
Міжнародна реакція	Цитує лідерів (Стармер, Шольц, Макрон), ООН, США, Литву, які засуджують Росію.	Ігнорує міжнародну критику, просуває власний наратив через посла.
Джерела інформації	Генштаб ЗСУ, ОВА, ДСНС, міжнародні організації, свідчення очевидців.	Міністерство оборони РФ, заява посла, без підтверджень.

Висновки

- **Укрінформ** подає детальну, фактографічну картину з акцентом на цивільні жертви, гуманітарні наслідки та міжнародне засудження. Наратив підкреслює воєнний злочин Росії та стійкість українців.
- **ТАСС** обмежується пропагандистським виправданням удару, стверджуючи, що ціль була військовою, і повністю ігнорує цивільні втрати. Відсутність деталей і гуманітарного контексту відповідає політиці російської цензури.
- **Основна відмінність:** Укрінформ фокусується на правді та емпатії, тоді як ТАСС використовує дезінформацію, щоб применшити відповідальність Росії.

github.com/iperov/DeepFaceLab що знаходиться за цим
лінком

Показати прогрес підготовки відповіді ▾

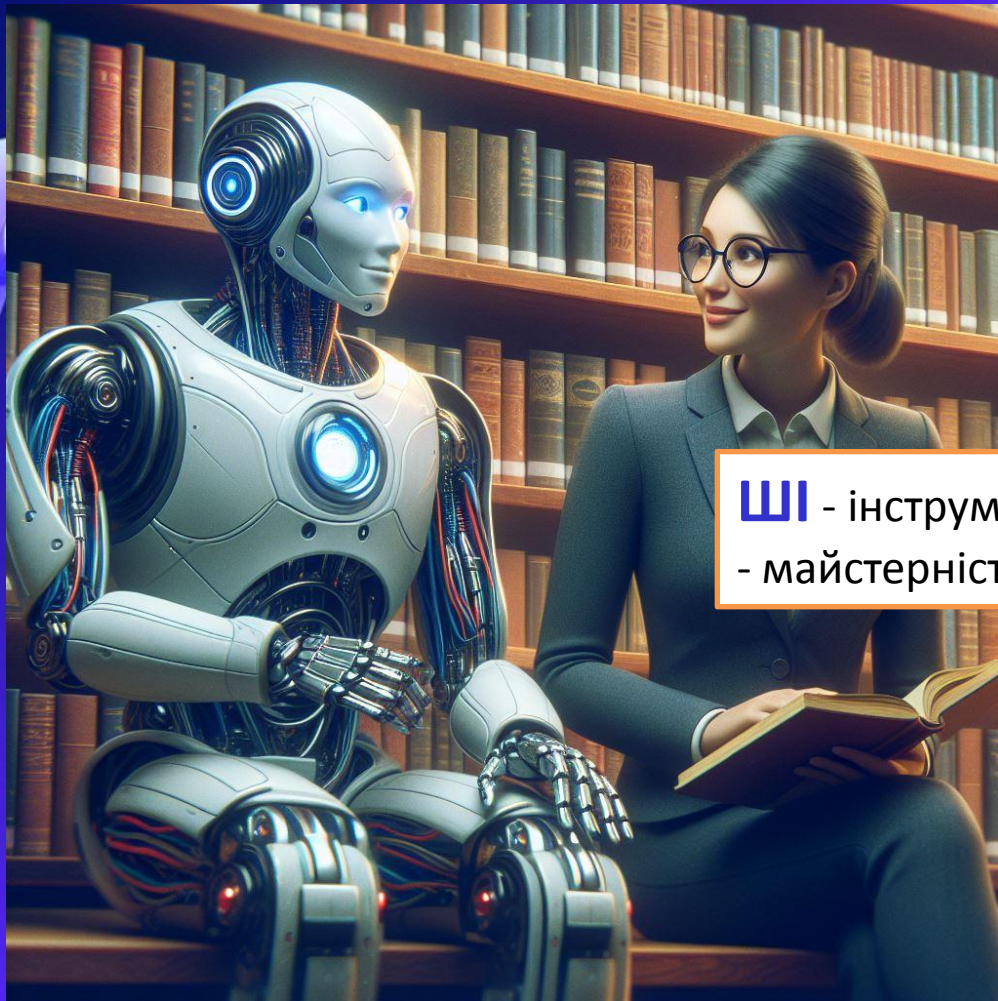
За цим посиланням знаходиться репозиторій на GitHub під назвою **DeepFaceLab** від користувача **iperov**.

Судячи з опису на головній сторінці GitHub, **DeepFaceLab** є провідним програмним забезпеченням для створення діпфейків.

Це інструмент, який використовує штучний інтелект для заміни облич на відео та фотографіях. Він надає користувачам можливість навчати власні моделі облич та використовувати їх для створення реалістичних підроблених відео.

Репозиторій містить код, документацію та іншу інформацію, пов'язану з цим програмним забезпеченням.

Важливо зазначити, що технологія діпфейків може використовуватися як у розважальних цілях, так і для поширення дезінформації та створення шкідливого контенту. Тому важливо використовувати такі інструменти відповідально та з етичних міркувань.

ШІ - інструмент, інформаційна грамотність
- майстерність!

